

CD-633 STEREO

digital

OD sings Alfvén

Orphei Drängar / Robert Sund
Claes-Håkan Ahnsjö, tenor • Folke Alin, piano

OD Sings Alfvén

ALFVÉN, Hugo (1872-1960)

[1]	Hör I Orphei Drängar (Text: C.M. Bellman) (Sångsällskapet OD Upsala)	1'48
[2]	Gryning vid havet (Text: Sten Selander) (Gehrmans)	3'51
[3]	Papillon (Text: Gustaf Alexanderson) (Gehrmans)	2'45
[4]	Gustaf Frödings jordafärd (Text: Verner von Heidenstam) (Abr. Lundquist)	3'36
[5]	Berceuse (Text: Emil Kléen) (Gehrmans)	2'50
[6]	Roslagsvår (Text: Alf Henrikson) (Gehrmans)	1'37
[7]	Sverges flagga (Text: K.G. Ossiannilsson) (Gehrmans)	1'55
[8]	Min kära (Text: Sten Selander) (Gehrmans)	2'02
[9]	Serenad (Lindagull) (Text: Bertel Gripenberg) (Gehrmans)	2'13
[10]	Natt (Text: Gustaf Alexanderson) (M/s)	2'02
[11]	Aftonen (Text: Herman Säterberg) (Gehrmans)	3'54
[12]	Vaggvisa (Text: Erik Blomberg) (Gehrmans)	2'50
[13]	Saa tag mit Hjerte (Text: Tove Ditlevsen) (Gehrmans)	3'06
[14]	I stilla timmar (Text: Jarl Hemmer) (Gehrmans)	3'03
[15]	Sommardofter, Op.8 No.2 (Text: Ellen Lundberg) (N.F.)	2'58
[16]	Du är stilla ro (Text: Ernest Thiel) (Abr. Lundquist)	3'54
[17]	Jag längtar dig (Text: Ernest Thiel) (Abr. Lundquist)	1'00
[18]	Skogen sover (Text: Ernest Thiel) (Abr. Lundquist)	2'37

SÖDERMAN, August (1832-1876), arr. Hugo Alfvén

19 I månans skimmer (Text: E. v. Qvanten) (Gehrmans) **2'07**

ALFVÉN, Hugo (1872-1960)

20 ^APrövningen (Text: Traditional) (M/s) **2'30**

21 Glädjens blomster (Text: Swedish Folk-song) (Gehrmans) **1'54**

22 ^AVärmlandsvisan (Text: A. Fryxell) (Gehrmans) **1'47**

23 Oxbergsmarschen (Text: Traditional) (M/s) **1'44**

24 Kulldansen (Text: Swedish Dance) (Gehrmans) **0'56**

25 Trindskallarna (Text: Gottfrid Kallstenius) (Gehrmans) **2'29**

26 ^AVallgossens visa (Text: E.G. Geijer) (M/s) **1'39**

27 Anders, han var en hurtiger dräng (Text: C. Ekeman) (Gehrmans) **1'32**

28 Och jungfrun hon går i ringen (Text: Swedish Dance) (Gehrmans) **1'13**

29 Uti vår hage (Text: Folk-song from Gotland) (Gehrmans) **2'28**

30 Stemning (Text: J.P. Jacobsen) (Gehrmans) **1'53**

Orphei Drängar

conducted by **Robert Sund**

^AClaes-Håkan Ahnsjö, tenor

^BFolke Alin, piano

Hugo Alfvén

Hugo Alfvén's relationship to the great musical public at large is a paradoxical one: one of his compositions, *Midsummer Vigil* (BIS-CD-385) is so famous that it can be sung by all and sundry — but relatively few people outside Scandinavia recognise his name. This situation is changing, however. A number of orchestral conductors have discovered his greatness as a symphonist and are trying to establish his music internationally, and the international impact of the 'Swedish choral miracle' his *a cappella* choir music is also to be heard all over the world.

At the centre of Alfvén's output stand his symphonies, his ballet music and his many choral songs. His solo songs are relatively few in number and of variable quality. Of his many cantatas — commissions which did not always fire his imagination — only a few individual sections reach the high level of the symphonies.

Stylistically he belongs in a late romantic, expressionist tradition. His greatest resources as a composer were a unique feeling for sonority and great melodic talent. His technique of instrumentation is rightly renowned, and its counterpart in choral music is his sovereign sensitivity towards the nuances and sonic possibilities of the voices.

Hugo Alfvén and Orphei Drängar

By the time Hugo Alfvén was appointed conductor of Orphei Drängar in 1910, the choir (which had been founded in 1853) had already achieved great domestic and international success. Orphei Drängar occupied the same indisputable leading position among male choirs that it still holds today. The genre was, however, in dire need of rejuvenation. Male-voice choir singing remained in the old tradition of quartet singing which had its roots in the German 'Liedtafel', and Alfvén needed a different sort of instrument for his artistic visions. By means of his own works with their different demands and by rejuvenating the repertoire, Alfvén used his 38 years as Orphei Drängar's conductor (1910-1948) to develop the choir into a far more flexible and capable ensemble.

This work was completed in the forty years during which Eric Ericson, Sweden's most famous choral conductor, directed the choir — the later years in very close collaboration with the present conductor, Robert Sund. Many reviews from the choir's frequent foreign tours speak of Orphei Drängar as 'the world's best male-voice choir' on account of its balanced tone, precision and purity of intonation.

Hugo Alfvén's rôle as rejuvenator of Swedish choral music reflects in part his ability (as an outstanding conductor) to increase the demands made on the relatively amateur choral culture of the time, and in part the fact that his own compositions and

arrangements required greater ability, greater sonic consciousness and security of pitch. He composed a great number of choral songs, and some of the best of them form a permanent part of the modern choral repertoire.

The choral songs fall broadly into three categories. There are original compositions unconnected with folk-music — for example *Dawn At Sea*, *The Evening and Mood*, which are among his best-known choir pieces — in which he developed the choral style which has been called his 'vocal orchestra'. In this group there is also the magnificent funeral march for Gustaf Fröding, one of Sweden's greatest poets, and the song *Sweden's Flag* which is characterised by national pride without chauvinism. It is interesting to contrast the sound of these pithy pieces with *Butterfly*, a sonic experiment with an almost unbelievably ethereal, light tonal character for a male-voice choir song.

In this first category we should also number the solo songs with piano included on this recording.

The second category includes original compositions which bear the mark of folk-music. Hugo Alfvén was a master of melody, and he willingly borrowed ideas from the Swedish folk-music that he loved so dearly. *Lindagull*, *The Trial* and *Herdboy's Song* are examples of this genre. Alfvén saw himself as the discoverer and saviour of Swedish folk-music. In later life he moved to the village of Leksand in Dalecarlia, a centre for folk-music, where he became a much-liked and honoured friend of the fiddlers.

The many arrangements of folk-songs for both male-voice and mixed choir form the third category. Some of these arrangements are among the best-loved pieces in the treasury of Swedish songs, for instance *In Our Meadow*, *The Flowers of Joy* and *Värmland Song*.

Hugo Alfvén was a man of many talents and interests. He was a renowned storyteller, and humorous anecdotes concerning him are in abundant supply. We find traces of his humour in *Spring in Roslagen*, *Fatheads* and *And the Maiden Joins the Ring*. He was also a very gifted painter with a refined technique and a masterly sense of colour to match his sense of musical sonority. His musical notation was so beautiful and clear that Dr. Emil Hertzka, director of the publisher Universal Edition in Vienna, asked to use the original manuscript for the published edition of the *Fourth Symphony* (BIS-CD-505). It would also be unjust not to mention that Alfvén was a passionate, sensual person who knew how to take full advantage of life's pleasures and experiences of beauty.

Gunnar Birgegård

Orphei Drängar (The Sons of Orpheus) from Uppsala is a long-established choir with a strong tradition, that also plays a significant rôle in contemporary musical activities in Sweden. Indeed, OD is something of a pioneer in the development of modern male choir *a cappella* singing.

The choir was founded in 1853 as a singing society by students of Uppsala University, who were also members of other choirs. What started as a singing society rapidly became an élite group with a leading position among male-voice choirs, a position which is even more evident today.

In many countries male choir singing has lagged behind the development of choral singing in general. OD is an exception and the choir has played a prominent part in the 'Swedish choral miracle' which has placed Swedish choirs in the forefront of choral singing in the world. Credit for OD's development is almost entirely due to Eric Ericson, a legend in his own lifetime throughout the world of choral singing. As early as 1951 Eric Ericson became OD's conductor, a position he retained for 40 years. For much of this time he was also conductor of the two leading mixed choirs in Sweden, the Stockholm Chamber Choir and the Swedish Radio Choir. For his final six years with OD, Eric Ericson shared the position of conductor with Robert Sund, who has now assumed sole responsibility.

OD has an extensive repertoire in a wide variety of styles. The choir collaborates just as naturally with a symphony orchestra as with a jazz group or with folk musicians. Principally, however, OD continues the tradition of *a cappella* singing, the most demanding choral art form. Refinement of tone, purity of intonation and precision have become hallmarks of the choir's performances. Audiences and critics all over the world are constantly astonished to learn that OD consists almost entirely of people with other professions than singing. OD undertook its first concert tours abroad towards the end of the nineteenth century. During the last 20 years, OD has travelled extensively, winning acclaim all over the world and frequently being hailed as the best male choir in the world.

Robert Sund was originally a bass singer in OD. He studied choral conducting at the College of Music in Stockholm and has collaborated with Eric Ericson for many years. For the six years preceding Eric Ericson's retirement, they alternated as conductors of OD. Robert Sund has made guest appearances with the principal Swedish choirs and is much in demand internationally as a guest conductor and instructor. He also has a wide reputation as a composer and arranger of choral music.

Claes-Håkan Ahnsjö (b. 1942) studied with Erik Sædén, Aksel Schiøtz and Gerald Moore. He made his début at the Stockholm Opera in 1969 as Tamino in Mozart's *Magic Flute* with such success that he was soon offered guest appearances all over the world as a singer of opera (above all in Mozart), oratorios and recitals. Following critically acclaimed guest appearances in Vienna, Stuttgart and Munich he has been based at the Bavarian State Opera in Munich since 1973. In 1977 he was awarded the title of 'Kammersänger'. This is his second BIS recording.

Folke Alin (b.1960) studied at the State College of Music in Stockholm. He also studied the piano with Irène Mannheimer and romance interpretation with Dorothy Irving. He works as a freelance musician; at the Folkoperan in Stockholm for instance he is a coach and chorus conductor. He works as a pianist and coach for the choir Orphei Drängar and has given numerous romace concerts with Erik Sædén, Ingrid Tobiasson and Anders Andersson. This is his second BIS recording.

Hugo Alfvén kallades til OD:s dirigent 1910, samma år som han blev director musices i Uppsala. Att han alls sökte tjänsten var paradoxalt: han hade just byggt ett hus i Tällberg i Siljansbygden där han hoppades bo året runt med sin älskade Mari (Kröyer). Och tjänsten var lockande framför allt på grund av ledigheten. Fyra månader per år skulle han vara fri att komponera, samtidigt som de ständiga ekonomiska problemen löstes av en fast inkomst. Föga anade han att han skulle bli OD trogen i 38 år, ända till 1948, och att kördirigerande och -komponerande skulle bli en av de viktigaste ingredienserna i hans musikerliv.

Även om OD var en elitkör jämfört med övriga manskörer, såg Alfvén ett starkt behov av förnyelse och utveckling. Han bröt med traditionen på ett uppseendeväckande sätt i sitt repertoarval, och han lockades att komponera egna verk som tvingade till förnyelse och utveckling.

Som symfonisk kompositör utmärker sig Hugo Alfvén för sin mästerliga klangkänsla och suveräna instrumentation, och kördirigerandet (manskörerna OD och Allmänna Sången, den blandade Siljanskören) gav honom samma mästerskap i behandlingen av den mänskliga rösten.

Som kompositör anpassade han sig skickligt till de instrument han hade till förfogande. Det innebar att symfonikern blev miniatyriker i körkomponerandet. Utan att ge avkall på kvalitetskraven förenklade han uttrycksmedlen till exekutörernas nivå, även om han ofta ställde krav som han visste skulle kunna uppfyllas först årtal

senare. Han brukar betecknas som den store förnyaren i svensk körmusik, ett epitet som dock bara delvis är riktigt. Framför allt är han traditionalist, men hans mästerliga hanterande av stilmedlen ger resultat som överraskade samtiden och framstod som djärva och förnyande. Det kontrapunktiska mästernskap han uppvisade i sina orkesterkompositioner finns dock knappast några spår av i körmusiken. Där är det i stället framför allt det sinnrika och alltid osökt klingande harmoniska förloppet och melodikens skönhet som dominerar. Man kan beklaga att han aldrig i sitt körkomponerande skrev oberoende av de aktuella begränsningarna. Egendomligt nog tycks han också ha varit okunnig om de långt mer tekniskt krävande manskörskompositionerna från slutet av 1800-talet av exempelvis Janáček och Reger.

Körverken *a cappella* återfinns huvudsakligen inom tre kategorier, kompositioner utan folkmusikanknytning, kompositioner med folkmusikalisk bakgrund och arrangemang av folkmusik. Det är framför allt i den första genren han framstår som en förnyare. I stycken som *Gryning vid havet*, *Aftonen* och *Stämning* skapar han en stil som kallats "vokalorkester" på grund av den instrumentala röstbehandlingen. *Gustaf Frödings Jordafärd* betecknades av samtiden som ett nyskapande verk, men är i själva verket som Lennart Hedwall påpekat ett exempel på ett originellt hanterande av traditionella stilmedel.

Hugo Alfvén såg sig själv som en upptäckare och räddare av den svenska folkvisans melodiska skatt. Vid något tillfälle uttalade han att detta var den viktigaste av hans insatser i musiken. Folkmusikaliska motiv förekommer flitigt i hans originalkompositioner, hans eget melodiskapande sker ofta i "folkmusikalisk stil" och han har skrivit en stor mängd arrangemang av folkvisor.

Under de många, ofta månadslånga turnéerna med OD kom han på ett helt annat sätt än tidigare i kontakt med sin publik. OD:s besök på konsertorterna var nämligen alltid också stora sociala händelser, som omgavs med fester och bjudningar, där Hugo Alfvén med lust och fallenhet kreerade rollen som den store maestron i spetsen för sina "kära drängar". Denna närhet till lyssnarnas konsertupplevelser påverkade hans komponerande på gott och ont. Den fick honom att sträva efter en enkelhet och direkthet i uttrycket som dock någon gång kan te sig alltför konstlös och tidsbunden.

OD:s repertoar behövde förvisso förnyelse igen efter Alfvéns avgång 1948. Carl Godin inledde detta arbete, som fullföljdes av Eric Ericson under hans 40-årig dirigentperiod, under senare år i intimt samarbete med Robert Sund, OD:s nuvarande dirigent. En kärna av Alfvéns bästa verk har under alla år funnits kvar på repertoaren, inte pga traditionen utan för sina konstnärliga förtjänster. Det skulle ha glatt Hugo Alfvén att höra hur 90-talets upplaga av de "kära drängarna" i takt med tidens ökade

krav utvecklats till en klangtäthet, precision och rensjungning som 40-talets var långt ifrån och som gör det möjligt att än bättre fullfölja intentionerna i hans musik. Hans djupa kunskap om röstens uttrycksmöjligheter — och begränsningar — gör hans musik unik och attraktiv för både sångare och lyssnare.

Komponerandet av solosånger kom i skuggan av hans orkester- och körkomponerande och är kvantitativt inte så omfattande. Många av sångerna var enormt populära, inte minst på grund av Jussi Björlings tolkningar, men det är ett mindre antal av hög klass som behållit sin aktualitet och som väl försvarar sin plats i den svenska romanssången.

Gunnar Birgegård

OD i Uppsala är en gammal, traditionsrik kör, men även en ovärderlig del av det moderna svenska musiklivet. Inte bara detta, utan OD gäller som banbrytande i utvecklandet av det moderna *a cappella*-sången bland manskörer.

OD grundades 1853 som sångförening för studenter, som även var medlemmar av andra köror. Ur detta uppstod mycket snart en elitgrupp bland manskörer, vars ledande ställning framgår ännu klarare i dag.

I många länder har manskörerna släpat efter den allmänna utvecklingen inom körsjungandet. Det var emellertid OD förunnat att ta del i den ibland som "svenskt körunderverk" betecknade rörelse, som har givit svenska köror världsrykte. Anledningen till att OD så tidigt följde tidens tecken torde framför allt vara, att kören redan 1951 fick Eric Ericson som ledare — han har varit den viktigaste personligheten inom denna rörelse. Under fyrtio år var han dirigent för OD, och under en stor del av denna tid ledde han de tre viktigaste svenska körföreningarna: Kammarkören, Radiokören och OD. Under de sex sista åren delade han ansvaret som OD:s kormästare med eleven Robert Sund, som nu har avlöst honom.

OD förlogar över en bred repertoar inom de mest skilda stilriktningar. Att arbeta tillsammans med en symfoniorkester är lika naturligt som att sjunga tillsammans med en jazzgrupp eller en folkmusikgrupp. Körens allra egnaste domän är dock *a cappella*-sången, den mest anspråksfulla formen av körsång. I detta sammanhang har OD:s framföranden i hög grad präglats av kultur, renhet och precision i tonen. Publik och recensenter i hela världen upphör inte att förvånas över att kören nästan uteslutande består av amatörsångare. Redan i slutet av förra seklet började OD bege sig utomlands på konsertresor, och under de senaste tjugo åren har kören firat glänsande internationella framgångar under sina vidsträckta turnéer. Inte så få kritiker ser i OD världens bästa manskör.

Kormästaren **Robert Sund** var ursprungligen basist i OD. Senare gick han i lära hos Eric Ericson vid Musikhögskolan i Stockholm, och han samarbetade under många år med denne. Under de senaste sex åren avlöste de varandra som ledare för OD, tills Ericson nyligen gick i pension. Robert Sund har gästdirigerat de mest bekanta körerna och är även internationellt en mycket eftersökt gästdirigent och instruktör. Dessutom har han gjort sig ett namn som kompositör och arrangör av körmusik.

Claes-Håkan Ahnsjö (f. 1942) studerade för Erik Sædén, Aksel Schiøtz och Gerald Moore. Hans debut 1969 vid Kgl. teatern i Stockholm som Tamino i Mozarts *Trollflöjten* var så framgångsrik att han snart kunde gästspela i hela världen som operasångare (särskilt Mozart), oratoriesångare och liedinterpret. Efter stora framgångar hos publik och recensenter i Wien, Stuttgart och München blev han 1973 medlem av bayerska statsoperan, sedan 1977 som Kammersänger. Detta är hans andra inspelning för BIS.

Folke Alin (f. 1960) studerade vid Musikhögskolan i Stockholm. Han har även studerat piano för Irène Mannheimer och romansinterpretation för Dorothy Irving. Han arbetar som frilansmusiker vid bl a Folkoperan i Stockholm, där han fungerar som repetitör och kormästare. Han arbetar som pianist och repetitör i sångsällskapet Orphei Drängar och har gjort ett flertal romanskonsorter med Erik Sædén, Ingrid Tobiasson och Anders Andersson.

Hugo Alfvén

Das Verhältnis Hugo Alfvéns zum weltweiten Musikpublikum ist ein Paradoxon. Eine seiner Kompositionen, *Midsommarvaka* (BIS-CD-385), ist so bekannt, daß ein jeder sie trällern kann (in Deutschland wurde sie in einer verunstalteten Fassung als „Schwedenmädel“ ein Schlager), während relativ wenige Menschen außerhalb Skandinaviens seinen Namen kennen. Es ist aber eine Veränderung unterwegs. Zahlreiche Orchesterdirigenten haben seine Größe als Symphoniker entdeckt und führen seine Musik international ein, und dank der Durchschlagskraft des „schwedischen Chorwunders“ werden auch seine A-Cappella-Chorlieder weltweit verbreitet.

Der Kern seines Schaffens besteht aus den Symphonien, der Ballettmusik und den vielen Chorliedern. Die Sololieder mit Klavier sind gering an der Zahl und von unterschiedlicher Qualität. Bei den vielen Kantaten, die nicht immer inspiriert sind, erreichen nur vereinzelte Abschnitte dasselbe Niveau wie die Symphonien.

Stilistisch gehört er zu einer spätromantischen expressionistischen Tradition. Seine größten kompositorischen Vorzüge waren ein einzigartiges Klanggefühl und melodische Begabung. Seine Orchestertechnik ist mit Recht berühmt und wird in der Chormusik von einem überlegenen Gefühl für die Farben und Klangmöglichkeiten der Stimmen entsprochen.

Hugo Alfvén und OD

Als Alfvén 1910 Dirigent der OD wurde, hatte der Chor seit der Gründung 1853 bereits große nationale und internationale Erfolge verzeichnen können. Er stand unter den damaligen Männerchören an genauso unumstrittener Stelle wie heute. Die Gattung an sich mußte aber erneuert werden. Der Männerchorgesang war noch in der alten Quartettradtition mit Wurzeln in der deutschen Liedertafel geblieben, und Alfvén brauchte ein anderes Instrument für seine künstlerischen Visionen. Durch eigene Kompositionen, aber auch durch neue Ansprüche auf eine Erneuerung des Repertoires entwickelte er die OD während seiner 38 Jahre als Dirigent (1910-48) zu einem weitaus geschmeidigeren und kompetenteren Ensemble.

Diese Arbeit wurde während der vierzig Jahre weitergeführt, in denen Schwedens berühmtester Chordirigent, Eric Ericson, den Chor leitete, in späteren Jahren bei intimer Zusammenarbeit mit dem jetzigen Dirigenten, Robert Sund. In vielen Kritiken aus der umfassenden internationalen Tourneetätigkeit wurde die OD aufgrund des egalisierten Klanges, der Präzision und der reinen Intonation als „bester Männerchor der Welt“ bezeichnet.

Alfvéns Rolle als Neuerer der schwedischen Chormusik besteht teils daraus, daß er als hervorragender Dirigent die Ansprüche an die damals recht laienhafte Chorkultur steigerte, teils daraus, daß seine eigenen Kompositionen und Einrichtungen ein höheres Niveau, größeres Klangbewußtsein und bessere Intonation verlangten. Er schrieb viele Chorlieder, und einige der besten stehen stets auf dem Repertoire heutiger Chöre.

Die Chorlieder können hauptsächlich in drei Kategorien eingeteilt werden. Originalkompositionen ohne Volksmusikanknüpfung sind z.B. *Gryning vid havet*, *Aftonen* und *Stämning*, die zu seinen bekanntesten Liedern für Männerchor gehören, und wo er jenen Vokalstil entwickelt, der „Vokalorchester“ genannt worden ist. Da ist auch der meisterhafte Trauermarsch über einen der größten schwedischen Dichter, Gustaf Fröding, und das Lied *Sverges Flagga*, von Nationalstolz ohne Chauvinismus geprägt. Es ist interessant, den Kontrast dieser markvollen Stücke zu *Papillon* zu beobachten, einem Klangexperiment mit einem Männerchor fast unwarscheinlich zarten, leichten Klangcharakter.

In diese erste Kategorie gehören auch die Sololieder mit Klavier.

Die zweite Kategorie besteht aus Originalkompositionen mit Volksmusikgepräge. Alfven war ein meisterhafter Melodiker, und er holte gerne Tonfälle aus der schwedischen Volksmusik, die er so hoch liebte. *Lindagull*, *Prövingen* und *Vallgossen* sind Beispiele dieser Gattung. Alfven sah sich selbst als Entdecker und Retter der schwedischen Volksmusik. Im Alter ließ er sich in Leksand in Dalekarlien nieder, einem Volksmusikzentrum, und er war ein geschätzter und verehrter Freund der Spielleute.

Seine vielen Volksliedeeinrichtungen für Männerchor und gemischten Chor machten die dritte Kategorie seines Schaffens aus. Einige dieser Einrichtungen gehören zu den geliebten im schwedischen Liederschatz, z.B. *Uti vår hage*, *Glädjens blomster* und das *Värmlandslied*. Alfven war ein vielseitig begabter Mensch. Er war ein berühmter Geschichtserzähler, und es gibt über keinen anderen Musiker so viele humoristische Anekdoten. Wir finden Spuren seines Humors in Stücken wie *Roslagsvår*, *Trindskallarna* und *Jungfrun hon går i ringen*. Er war auch ein hochbegabter Maler mit erlesener Technik und dem bildmäßigen Gegenstück des musikalischen Klangsinn, einem meisterhaften Farbsinn. Seine Notenschrift war so schön und deutlich, daß der Chef der Wiener Universal Edition, Dr. Emil Hertzka, es sich erbat, beim Drucken der *vierten Symphonie* (BIS-CD-505) das Originalmanuskript verwenden zu dürfen! Es wäre auch ungerecht, die Tatsache zu verschweigen, daß er ein leidenschaftlicher, sensueller Mensch war, der er wußte, die Schönheitserlebnisse und Genüsse des Lebens in reichem Maße auszukosten.

Gunnar Birgegård

Orphei Drängar (Die Söhne Orpheus') aus Uppsala ist ein alter, traditionsreicher Chor, aber auch unverzichtbarer Teil des zeitgenössischen Musikgeschehens in Schweden. Und nicht nur das, OD gilt als bahnbrechend in der Entwicklung des modernen *a-cappella*-Gesanges für Männerchöre.

OD wurde 1853 als ein Gesangsverein von Studenten gegründet, die auch Mitglieder von anderen Chören waren. Aus diesen Anfängen heraus entstand sehr bald eine Elitegruppe unter Männerchören, deren führende Position heute noch deutlicher zum Ausdruck kommt.

In vielen Ländern sind die Männerchöre hinter der Entwicklung des Chorsingens im allgemeinen zurückgeblieben. OD war es jedoch beschieden, an einer zuweilen als „schwedisches Chorwunder“ apostrophierten Bewegung mitzuwirken, die schwedischen Chören weltweite Geltung verschafft hat. Der Grund weshalb OD schon früh den Zeichen der Zeit folgte, ist vornehmlich darin zu sehen, daß die wichtigste Persönlichkeit dieser beeindruckenden Entwicklung, der berühmte Chormeister Eric

Ericson, bereits 1951 die Leitung von OD übernahm. Ericson verblieb vierzig Jahre lang Dirigent von OD und leitete während eines großen Teils dieser Zeit die drei bedeutendsten Chorvereine in Schweden: den Stockholmer Kammerchor, den Chor des Schwedischen Rundfunks und OD. In den letzten sechs Jahren trug er die Verantwortung als Chormeister von OD gemeinsam mit seinem Schüler Robert Sund, der ihn nunmehr abgelöst hat.

OD verfügt über ein breites Repertoire verschiedenster Stilrichtungen. Die Zusammenarbeit mit einem Symphonieorchester erscheint ebenso natürlich wie die mit einem Jazzensemble oder einer Volksmusikgruppe. Ureigenste Domäne von OD ist jedoch der *a-cappella*-Gesang, die anspruchsvollste Form des Chorsingens. Hier sind Kultiviertheit, Reinheit und Präzision des Tons zu herausragenden Merkmalen der Aufführungen von OD geworden. Auditorien und Kritiker in aller Welt staunen immer wieder darüber, daß sich der Chor fast ausschließlich aus nichtberuflichen Sängern zusammensetzt. Bereits zu Ende des vergangenen Jahrhunderts begab sich OD erstmals auf Konzertreisen ins Ausland und in den letzten zwanzig Jahren hat der Chor auf seinen ausgedehnten Tourneen glänzende internationale Erfolge gefeiert. Nicht wenige Kritiker sehen in OD den besten Männerchor der Welt.

Chormeister **Robert Sund**, ursprünglich Bassist von OD, ging später bei Eric Ericson am Stockholmer Musikkonservatorium in die Lehre, und hat jahrelang lang mit Ericsson zusammengewirkt. In den letzten sechs Jahren wechselten sich beide als Leiter von OD ab, bis Ericson vor kurzem in den Ruhestand trat. Robert Sund hat Gastvorstellungen mit den bedeutendsten schwedischen Chören gegeben und ist auch international ein sehr gefragter Gastdirigent und Instruktuer. Außerdem hat er sich als Komponist und Bearbeiter von Chormusik einen Namen gemacht.

Claes-Håkan Ahnsjö (geb. 1942) studierte bei Erik Sædén, Aksel Schiøtz und Gerald Moore. Sein Debüt 1969 an der Stockholmer Kgl. Oper als Tamino in Mozarts *Zauberflöte* war so erfolgreich, daß er bald in der ganzen Welt als Opernsänger (besonders Mozart), Oratoriensänger und Liedinterpret gastierte. Nach großen Erfolgen bei Publikum und Kritikern in Wien, Stuttgart und München wurde er 1973 Mitglied der Bayerischen Staatsoper, seit 1977 als Kammersänger. Dies ist seine zweite Aufnahme bei BIS.

Folke Alin studierte an der Stockholmer Musikhochschule, außerdem Klavier bei Irène Mannheimer und Liedinterpretation bei Dorothy Irving. Er ist als freischaffender Musiker tätig, u.a. als Korrepetitor und Chordirektor an der

Stockholmer Volksoper. Im Uppsalaer Chor Orphei Drängar ist er Pianist und Korrepetitor. Er trat bei Liedkonzerten mit Erik Sædén, Ingrid Tobiasson und Anders Andersson auf und unterrichtet auch Liedinterpretation.

Hugo Alfvén

La relation entre Hugo Alfvén et le grand public musical dans le monde est un paradoxe: une de ses compositions, *Midsommarvaka* (La Veille de la St-Jean; BIS-CD-385), est si connue que n'importe qui peut la fredonner mais peu de gens hors de la Scandinavie savent son nom. Cette situation est heureusement en train de changer. Plusieurs chefs d'orchestre ont découvert son mérite comme symphoniste et établissent sa musique sur la scène mondiale et, grâce au succès international du "miracle choral suédois", ses œuvres pour chœur *a cappella* sont connues dans tous les pays.

Le cœur de l'œuvre d'Hugo Alfvén est formé de ses symphonies, sa musique de ballet et des nombreuses chansons pour chœur. Les chansons pour une voix et piano sont peu nombreuses et de qualité variée. De toutes les cantates, commandes qui ne l'ont pas toujours inspiré, seules quelques parties atteignent le niveau des symphonies.

Du point de vue du style, Alfvén appartient à la tradition expressionniste et du romantisme tardif. Ses plus grandes ressources comme compositeur étaient sa musicalité sans pareille et son talent mélodique. Sa technique d'instrumentation est à juste titre célèbre et sa correspondance en musique vocale est son sens magistral de la couleur et des ressources sonores des voix.

Hugo Alfvén et OD

Quand Hugo Alfvén devint le chef d'OD en 1910, le chœur avait déjà, depuis sa fondation en 1853, remporté de grands succès nationaux et internationaux. OD occupait alors la même place à la tête des chœurs d'hommes que celle qu'il occupe aujourd'hui. Or, le genre avait grand besoin de renouveau. Le chant pour chœur d'hommes reposait encore sur la vieille tradition de chant en quatuor provenant du *liedertafel* allemand et il fallait qu'Hugo Alfvén dispose d'un instrument différent, adaptable à ses visions artistiques. Grâce à ses propres compositions aux exigences nouvelles et au renouvellement du répertoire, Alfvén développa OD et, durant ses 38 ans comme chef (1910-1948), il en fit un ensemble plus souple et plus compétent.

Ce travail fut continué pendant les 40 années suivantes alors que le chef de chœurs le plus célèbre de Suède, Eric Ericsson, dirigea la formation vocale, ces dernières années en étroite collaboration avec le chef actuel, Robert Sund. Lors de ses nombreuses

tournées internationales, l'ensemble put lire des critiques l'appelant "le meilleur chœur de voix d'hommes du monde" pour sa sonorité égalisée, sa précision et la pureté de son intonation.

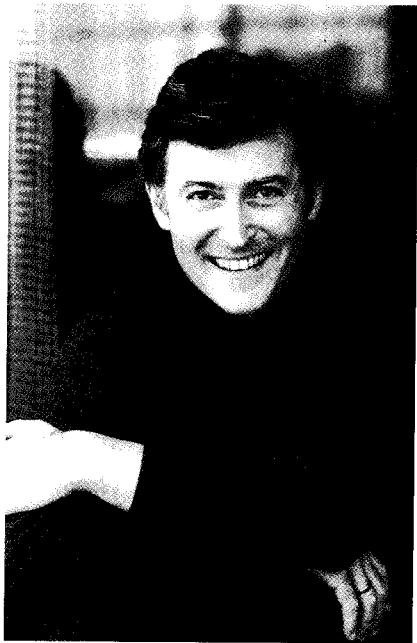
Hugo Alfvén renouela la musique vocale suédoise de deux façons: premièrement, en tant que chef éminent, il exigea beaucoup plus de la culture chorale alors relativement dilettante; deuxièmement, ses compositions et arrangements requéraient plus d'habileté, une palette sonore plus fournie et une intonation sûre. Il écrivit un grand nombre de chansons chorales et un noyau des meilleures figure continuellement au répertoire des chœurs contemporains.

Les chansons pour chœur se divisent principalement en trois catégories. La première comprend des compositions originales sans lien avec la musique folklorique comme par exemple *Gryning vid havet* (L'Aube sur la mer), *Aftonen* (Le Soir) et *Stämning* (Atmosphère) qui comptent parmi ses chansons les plus connues pour chœur d'hommes et où il développe le style vocal appelé son "orchestre vocal". On y trouve aussi la magistrale marche funèbre de Gustav Froeding, un des plus grands poètes suédois, et la chanson *Sverges Flagg* (Le Drapeau suédois), imbue de fierté nationale sans chauvinisme. Il est intéressant de comparer la sonorité de ces morceaux énergiques à celle de *Papillon*, une expérience de timbres avec un caractère sonore léger et un tissu diaphane presque invraisemblable pour un chœur de voix d'hommes.

Les chansons pour une voix et piano appartiennent aussi à cette première catégorie.

Le seconde catégorie comprend les compositions originales avec une touche de musique folklorique. Hugo Alfvén était un mélodiste accompli et il emprunta volontiers des accents de la musique folklorique suédoise qu'il aimait tant. *Lindagull*, *Prövningen* (L'Épreuve), et *Vallgossen* (Le Pâtre) illustrent ce genre. Hugo Alfvén se considérait lui-même comme un découvreur et un sauveur de la musique folklorique suédoise. Dans ses vieux jours, il s'établit au village de Leksand en Dalécarlie, un centre de musique folklorique, et les violoneux le traitaient comme un ami populaire et honoré.

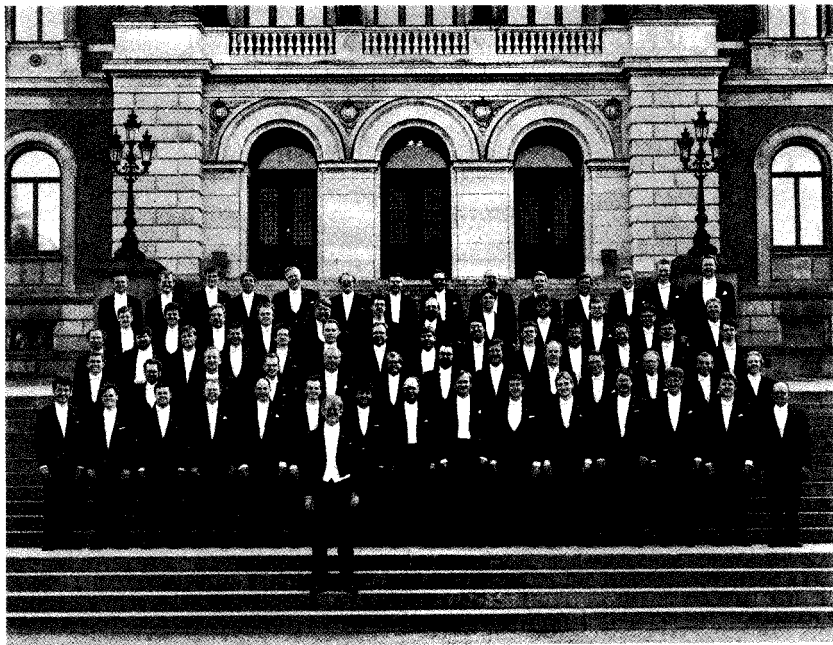
Ses nombreux arrangements de chansons de folklore pour chœur de voix d'hommes et chœur mixte forment la troisième catégorie de son œuvre. Certains de ces arrangements comptent parmi les plus aimés du trésor vocal suédois, comme par exemple *Uti vår hage*, *Glädjens blomster* et *Värmlandsvisan*. Hugo Alfvén était une personne aux talents et aux ressources multiples. Il était un raconteur d'histoires célèbres et aucun autre musicien n'est le sujet d'autant d'anecdotes humoristiques. Des pièces comme *Roslagsvår*, *Trindskallarna* et *Jungfrun hon går i ringen* présentent des traces de son humour. Alfvén était aussi un peintre talentueux à la technique remarquable et à un sens magistral de la couleur qui correspondait à son sens musical

Claes-Håkan Ahnsjö

Folke Alin

Orphei Drängar

pour le timbre et la couleur. Sa calligraphie des notes était si belle et si claire que le chef des éditions Universal de Vienne, le docteur Emil Hertzka, lui demanda que la 4e *symphonie* (BIS-CD-505) soit imprimée à partir du manuscrit original! Il serait aussi injuste de passer sous silence qu'il était un homme passionné, sensuel, qui savait très bien profiter de la beauté et des plaisirs de la vie.

Gunnar Birgegård

Orphei Drängar (Les fils d'Orphée) d'Upsal est un chœur à la tradition solide établi depuis longtemps et qui joue un rôle de premier plan dans la vie musicale contemporaine suédoise. OD est vraiment à la fine pointe du développement du chant choral masculin *a cappella* moderne. Le chœur fut fondé en 1853 comme société chorale par des étudiants de l'université d'Upsal qui faisaient également partie d'autres chœurs. L'ensemble devint rapidement un groupe d'élite à la tête des chœurs de voix d'hommes, une position encore plus évidente aujourd'hui.

Dans plusieurs pays, le chœur de voix d'hommes a tiré de l'arrière en rapport au développement du chant choral en général. OD fait exception à cette règle et le chœur a joué un rôle important dans le "miracle choral suédois" qui a placé des chœurs suédois au premier rang du chant choral mondial. Le développement d'OD est presque entièrement dû au chef de chœur Eric Ericson, une légende de son vivant dans le monde du chant choral. Eric Ericson devint le chef d'OD en 1951 déjà, poste qu'il occupa pendant 40 ans. Au cours de ces 40 années, il fut aussi le chef des deux principaux chœurs mixtes de la Suède, le Chœur de Chambre de Stockholm et le Chœur de la Radio Suédoise. Eric Ericson partagea la responsabilité d'OD ces six dernières années avec Robert Sund qui en est maintenant le seul chef attitré.

OD maîtrise un répertoire de styles très variés. Le chœur collabore aussi naturellement avec un orchestre symphonique qu'avec un groupe de jazz ou des musiciens de folklore. Mais OD maintient d'abord et avant tout la tradition du chant *a cappella*, la plus exigeante des formes d'art choral. Une sonorité raffinée ainsi qu'une intonation pure et précise sont devenues les marques distinctives des concerts du chœur. Public et critiques partout dans le monde sont toujours étonnés d'apprendre que les membres d'OD ne sont pas des chanteurs professionnels. OD entreprit ses premières tournées à l'extérieur de la Suède à la fin du siècle dernier. L'ensemble voyagea beaucoup ces 20 dernières années, gagnant une acclamation mondiale et étant souvent salué par les critiques comme le meilleur chœur masculin du monde.

Robert Sund fut d'abord une basse dans OD. Il étudia la direction chorale au conservatoire de Stockholm avec Eric Ericson avec lequel il a travaillé en collaboration

pendant plusieurs années. Ces six dernières années, jusqu'à la retraite récente de M. Ericson, ils se sont partagé la direction du chœur. Robert Sund a été invité à diriger les principaux chœurs suédois et il est très en demande sur la scène internationale comme chef et instructeur. Il est aussi bien connu comme compositeur et arrangeur de musique chorale.

Claes-Håkan Ahnsjö (1942-) a étudié avec Erik Sædén, Aksel Schiøtz et Gerald Moore. Il fit ses débuts à l'Opéra de Stockholm en 1969 comme Tamino dans *La Flûte enchantée* de Mozart avec un succès tel qu'on l'invita rapidement à chanter des opéras (surtout des rôles de Mozart), des oratorios et des récitals partout dans le monde. Après de grands succès à Vienne, Stuttgart et Munich, il est rattaché depuis 1973 à l'Opéra National Bavarois. On lui décerna le titre de Kammersänger en 1977. Ceci est son deuxième disque BIS.

Folke Alin (1960-) a été élève au conservatoire de Stockholm. Il a aussi étudié le piano avec Irène Mannheimer et l'interprétation de romances avec Dorothy Irving. Il travaille entra autres au Folkopera de Stockholm comme répétiteur et chef des chœurs. Il est pianiste et répétiteur à la société vocale Orphei Drängar et il a donné plusieurs concerts de romances avec Erik Sædén, Ingrid Tobiasson et Anders Andersson. Il enseigne aussi l'interprétation de romances à Kulturama à Stockholm.

[1] Fredmans Epistel No.14 (*C.M. Bellman*)

Hör, I Orphei Drängar,
stämman edra strängar;
knappen alla, pling, pling, plang,
till Apollos pris.
I, som till exempel
uti Fröjas tempel
nederfalla pling, pling, plang,
följen er kapris!

I, som proven gammalt öl, gutår!
eder önskas fuktigt silverhår,
pling, pling, plang,
pling, pling, plang,
och en strupa som formår!

Frukta intet dunder!
Under över under:
bågarn blanker,
pling, pling, plang,
klar som en juvel.
Spegla dig! Ditt hjärta
skall bli kvitt all smärta,
när du tänker,
pling, pling, plang,
blott på sång och spel.

Ej i vatten, nej, i cypervin
paradiset blommar, min kusin,
pling, pling, plang,
pling, pling, plang,
sätt dig neder, håll god min!

[2] Gryning vid havet (*Sten Selander*)

Blankt som en sköld av koppar och stål ligger havet,
men djupt under ytan går strömmen stark
Allt är så tyst, som om livet själv låg begravet
under de nattsvarta åsarnas mark.
Stiger ej morgonen snart över bergen?
Himlen är röd, det är hot i den
vredesrodnande färgen.
Stormen skall komma, stormen från havet,
Stormen, som skattar, stormen, som slår.
manligt harlig, harlig och stark.

Fredman's Epistle No.14

Hear Orphean serfs,
Music, yours by birth
Pluck your lyres, pling, pling, plang,
To Apollo's glory.
You who by design
Within Fröja's shrine
Worship, pling, pling, plang
Follow yet your story.

You who quaff your ancient ale, cheers
May you live to see yourself revered
Pling, pling, plang,
Pling, pling, plang,
May your throat be never seared!

Fear not the thunder
Wonder upon wonder
Tankard bright
Pling, pling, plang
Shining like the day.
Mirror now your visage
Ease shall be the message
When you delight,
Pling, pling, plang
Alone in song and play.

Not in water but in Cyprus wine
Paradise is flowering, cousin mine
Pling, pling, plang,
Pling, pling, plang,
Sit you down, do not repine.

Dawn at Sea

Bright as a shield of copper and steel lies the sea
But deep beneath its surface the current is strong.
All is quiet, as though life itself were buried
Beneath the very blackness of the ridges.
Will not the dawn soon rise above the mountains?
The sky is red, a threatening crimson.

The storm will come, the storm from the sea, the sea.
The laughing storm, the beating storm.
Manfully grand, grand and strong.

3 Papillon (*Gustaf Alexanderson*)

Papillon dansar i solens ljus
lätt som blommornas älva,
dansar i livslust och glädjerus;
vingarna skimra och skälva.

Papillon kom som ett bud om vår
vintern var tung att bära
vår solens glans om vingarna står.
Papillon, solbarn, kära.

Blomman knoppas och vecklas ut,
vissnar och frukter sätter.
Papillon dansar var minut,
fladdrar dagar och nätter.

Hösten kommer, soln går bort.
Vingarna vilja ej bära.
Sommarens ljuvliga dag var så kort;
Papillon, döden är nära.

Papillon ännu så munter nyss,
ångest och köld förnimmer;
darrar och somnar vid dödens kyss
lätt under kvällssols skimmer.

4 Gustaf Frödings jordafärd (*Verner von Heidenstam*) **Gustaf Frödings's Funeral**

Bort gå de,
stumma skrida de
en efter en till skuggornas värld.
Klockorna dāna. Tungt slå de,
mullra och kvida de,
sjunga sin sång till de dödas färd.

Sommar var du och blommande vår,
säfvens sus vid sjöarnas stränder.
Sof, vår sångare, sof på din bår,
lyft på tusendes händer!

Skald, stig genom nattens dörr
kungarak till skuggornas skara!
Oförgångligt strängaspelet,
ditt silfverklara,
ljuder ännu för oss som förr.

Butterfly

Butterfly dances in the light of the sun
Light as the flower-fairy
Dancing for joy of life, for ecstacy
And its wings flash and sparkle.

Butterfly came like a herald of spring
Winter was heavy to bear.
Spring sun is bright on its wings,
Butterfly, sun-child, dear.

The flower buds and blooms
Withers and yields its seeds.
Butterfly dances unceasingly,
Flutters by day and by night.

The autumn comes, the sun is gone
Your wings will not carry you.
Summer's lovely day was so short;
Butterfly, death is near.

Butterfly, still so happy until now,
Senses the chill and care;
Trembles and sleeps at death's kiss
Lightly in the flickering sun.

Away they go,
Silently striding one by one,
One by one to the world of shadows.
The bells clang. Heavily they strike,
Boom and chime,
Singing their song to the procession of death.

Summer you were, and flowering spring.
And the sigh of the reeds by the lake.
Sleep, our songster, sleep on your bier,
Carried on the hands of thousands.

Poet, pass through the door to the night
Tall as a king to the waiting shadows.
Imperishable, your silver tones
Resonate for us as of old.

5 Berceuse (*Emil Kléen*)

Dofta, dofta vit syren
uti nattens timmar,
nyttänd måne, strö ditt sken,
som i solvglans glimmar,
se, min kära drömmar där,
där på banken, blond och skär,
medan klövern ångar
ifrån fält och vångar,
se min kära drömmar där.

Dofta stilla, vit syren,
stör ej hennes drömmar,
nyttänd måne, strö ditt sken uti gylne strömmar,
stänk kring hennes blonda hår
gloria av ljus och vår,
medan ljuvlig skrider
natten i pingstens tider.

6 Roslagsvår (*Alf Henrikson*)

Solen sjunker i sjön till ro
och svalan landar i murat bo.
Aftonrodnan brinner och aftonbrisen drar
och Adam och Eva står par om par.
Johansson, hör du gökarna?
Johansson, häng med i krökarna!
Johansson, ser du lökarna?
Se hur alla björkar slagit ut!
Johansson, hör du strängarna?
Johansson, var med i svängarna!
Johansson, ser du ångarna?
Hägen doftar redan vid vår knut!
Skynda dig, skynda dig, skogen gläder sig.
Alla fåglar kvittrar, alla fjärdar glittrar.
Skynda dig, skynda dig, marken gläder sig.
Öppna dina sinnen allt vad du förmår!
Skynda dig, skynda dig, doften sprider sig.
Alla blommor knoppas, alla flickor hoppas.
Skynda dig, skynda dig, jorden vrider sig,
flyktig är vår korta Roslagsvår.
Johansson, ser du båkarna?
Johansson, kom rör på påkarna!
Johansson hör du stråkarna?
Kort är våren, snart så är den slut.

Berceuse

Spread your perfume lilac white
In the night hours,
New moon, spread your gleam
That shines like silver,
See, my beloved is dreaming there
On the bench, blond and pink
While the clover spreads its scent
From field and from meadow,
See, my beloved is dreaming there.

Spread your perfume lilac white,
Do not disturb her dreams,
New moon, spread your rays
Out in golden streams,
Sprinkle round her blond tresses
A halo of light and spring,
While the lovely night passes at Whitsuntide.

Spring in Roslagen

The sun sinks to rest in the sea
And the swallow lands in its plastered nest.
The evening glows and the breezes stir
And the Adam and Eve stand pair upon pair.
Johansson, do you hear the cuckoos?
Johansson, stay with it!
Johansson, do you see the daffodils!
See how all the birches are in leaf!
Johansson, do you hear the fiddles?
Johansson, follow the dance!
Johansson, do you see the meadows?
The cherry tree scents our porch!
Hurry, hurry, the woods are rejoicing.
The birds are twittering, the sea is glittering.
Hurry, hurry, the earth is rejoicing.
Open your senses as much as you can!
Hurry, hurry, the scent of spring is spreading.
All the flowers are budding, all the girls are hoping.
Hurry, hurry, the earth is turning,
Spring is so fleeting in Roslagen.
Johansson, do you see the beacons?
Johansson, swing your legs!
Johansson, do you hear the fiddles?
Spring is so short, soon it will be past.

7 Sverges flagga (*K.G. Ossiannilsson*)

Flamma stolt mot dunkla skyar
lik en glimt av sommarns sol
över Sverges skogar, berg och byar,
över vattnen av viol,
du som sjunger, när du bredes
som vår gamla lyckas tolk:
"Solen lyser! Solen lyser!
ingen vredes åska
slog vårt tappra folk!"

Flamma högt vår kärleks tecken,
värm oss, när det blåser kallt!
Stråla ur de blåa vecken
kärlek mera stark än allt!
Sverges flagga, Sverges ära,
fornklenod och framtidsstolt,
Gud är med oss, Gud är med oss,
Han skall bära starkt
vårt fria svenska folk.

8 Min kära (*Sten Selander*)

Min kära är fin som en liten prinsessa,
som vänaste blomma i markerna står.
Och håret är sol kring min kärastes hjässa,

det lyser av sol, där hon går.
Min kära är mjuk som salgarnas hängen
och skär som äppelblommen en vår.
Hennes gång är som rådjurets gång över ången,
som vindens gång över blommande snår.
Min kära är allt, som är vackert och härligt,
all solsken i världen, allt fagert och kärligt

allt ljuvligt, du anar och vet.
Och livet är bara en skimrande fjärl,
och jorden är bara ett flodande käril
av jubel och lycksalighet.

9 Serenad (*Bertel Gripenberg*)

Lindagull, Lindagull lilla,
alferna viska i vilande park,
natten är tindrande, stilla,
blommornas doft är så stark.

Sweden's Flag

Flaming bright 'gainst darkening skies
Like a glimpse of summer sun
Over Sweden's forests, mountains, hamlets,
Over purple waters,
You who sing when you are unfurled,
Harbinger of our ancient happiness.
"The sun is shining! The sun is shining!
No angry thunder
Struck our brave people!"

Burn brightly, our sign of love,
Warm us when the winds are cold!
Shine out of the blue folds
Love stronger than all else.
Sweden's flag and Sweden's honour
Ancient treasure, future harbinger,
God is with us, God is with us,
He will bear us strongly,
The free people of Sweden.

My Sweetheart

My sweetheart is fine as a little princess,
As the most delicate bloom in the meadow.
And her hair's like the sun round my
sweetheart's head,
And it shines like the sun wherever she walks.
My sweetheart is soft, soft as the pussy willow
And as pink as the apple bloom in spring.
And she trips like a deer across the meadow,
Like the breath of the wind on flowering gorse.
My sweetheart is all that is lovely and fine,
All the sun in the world, all the beauty and
sweetness,

All the delight that you sense, that you know.
And life is only the shimmer of a butterfly.
And the earth is only an abundant cornucopia
Of joy, and, too, of bliss.

Serenade

Lindagull, little Lindagull,
The elves whisper, the park in repose
The night is sparkling, calm,
The scent of flowers is so strong.

Lindagull, Lindagull låna
örat åt skålvande strängars musik,
låt mig, när stjärnorna blåna,
kyssa din florsjöjas flick.

Runt om oss eldflugor sväva,
röda som sagornas rödaste skatt,
så omkring Lindagull bäva
langtan och kärlek i natt.

[10] Natt (*Gustaf Alexanderson*)

Natten är kall och klar,
domnat är dagens brus;
allting, som är och var,
ser jag i stjärneljus.

Glädje, som sorgen närt,
sorg, som mitt liv förtärt,
allting så fjärran står,
tystnaden ensam rör.

[11] Aftonen (*Herman Säterberg*)

Skogen står tyst, himlen är klar,
hör huru tjugande vallhornet lullar.
Kvällsolens bloss sänker sig ner i den
lugna, klara väg.
Ibland dalder, gröna kullar
eko kring nejden far...

[12] Vaggvisa (*Erik Blomberg*)

Dagen blir natt, natten blir dag,
ingenting giv, ingenting tag,
allting glider mot döden.
Fröet blir frukt, och frukten blir frö,
blommorna blomma och dofta och dö,
allting glider mot döden.
Livet förbleknar och blir till en dröm,
allt är en dröm, blunda och glöm,
allting glider mot döden.

[13] Saa tag mit Hjerte (*Tove Ditlevsen*)

Saa tag mit Hjerte i dine Hænder,
men tag det varsomt og tag det blidt,
det røde Hjerte nu er det diit.

Lindagull, Lindagull lend
Your ear to the music of trembling strings,
And when the stars grow blue,
Let me kiss the hem of your veil.

Round us the glow-worms hover,
Red as fable's reddest treasure,
So around Lindagull shudder
Longing and love tonight.

Night

The night is cold and bright,
The day's noise has abated;
Everything that is and has been
I see in the starlight.

Joy, that has fed sorrow,
Sorrow that has consumed my life,
Everything seems so far away,
Only silence reigns.

The Evening

The forest is silent, the sky is clear,
Hear how lovely the cowhorn sounds.
And the evening sun sinks silently
Into the calm of the clear waves.
Among the valleys and the green hills
The echo resounds, far and wide...

Lullaby

Day turns to night, night to day,
Nothing give and nothing take,
Everything glides towards death.
Seed becomes fruit and fruit becomes seed,
Flowers bloom and scent and die.
Everything glides towards death.
Life grows pale, becomes a dream,
All is dream, close your eyes and forget,
Everything glides towards death.

So Take My Heart

So take my heart in your hands
But carefully and gently,
This red heart, now it is yours.

Det slaar saa roligt, det slaar saa dæmpet,
for det har elsket og det har lidt,
nu er det stille nu er det dit.

Og det kan saares og det kan segne,
og det kan glemme og glemme tit,
men glemmer aldrig at det er dit.

Det var saa stærkt og saa stolt, mit Hjerter,
det sov og drømte i Lyst og Leg,
nu kan det knuses men kun af dig.

[14] I stilla timmar (*Jarl Hemmer*)

Dina lugna andedrag,
hur de susa, hur de svämma,
hur de dofta i min dag!
Var jag vandrar, som en stämma
viskar kring mig blid och svag.
Det är dina andedrag.

Vind av mångahanda slag
har jag sökt och har jag prövat,
många stigar har jag strövat
i den vreda världens dag.
Men den vind, som bäst har lovat
mina stigar och berövat
frosterne sitt hårda slag,
det var dina andedrag.

Dina lugna andedrag,
hur de viska såsom drömmar,
hur de dofta i min dag!
Du är du och jag är jag.
Men en flod av godhet strömmar
mjukt omkring mig i min dag.
Det är dina andedrag.

[15] Sommarkdofter (*Ellen Lundberg*)

Det doftar jasminer, det doftar hö,
på sanden hvitnar akasiers snö,
och hafssalt med flågtarne blandas.
O, kunde jag gomma mig,
dyka i hvar valluktsböja,
som glider förbi, och in i själen den andas.

Det ångar af regnvåt, solvarm jord,
luften strålar af milda ord,
som smeka mig gladt om kinden.
Det spännes ett famntag af lycka och ljus
från himmelens klarhet till jordens grus,
omflakadt af sommarvinden.

It beats so calmly, it beats so subduedly,
For it has loved and it has suffered,
Now it is calm, now it is yours.

And it can be wounded and it can break
And it can forget and often it forgets,
But never forgets that it is yours.

It was so strong and proud, my heart,
It slept and dreamed in playful lust,
Now it can be broken, but only by you.

Quiet Hours

Your calm breathing,
How it sighs, how it overflows,
How it scents my day!
Where'er I wander, like a voice
It whispers to me, shy and weak.
It is your breathing.

Wind of many a sort
I have sought and I have tried
In the angry world's day.
But that wind, that best bestrewn
My paths and that robbed
The frosts of their fiercer blows,
That was your breathing.

Your calm breathing,
How it whispers like dreams,
How they scent my days!
You are you and I am I.
But a flood of goodness eddies
Softly round me all the day.
It is your breathing.

Scents of Summer

There are scents of jasmine, scents of hay,
On the sand the acacia snow fades
And sea-salt mixes with the wind.
Could I but hide myself,
Dive into each wave of scent
That glides past, and breathe it in my soul.

The sun-warmed earth steams from the rain,
The air is bright with soft words
Which merrily caress my cheeks.
An embrace of joy and light stretches
From the clear sky to the earth's dust
Brushed by the summer wind.

Det doftar reseda från gräsets rand,
och från de djupröda rosornas brand
slå flammande vålluktslågor.
Djupt inne från granskogens tysta barm
pressas en vållukt, mättad och varm
som flyter med luftens vågor.

Det stiger mot himlen, det smälter ihop
till ett enda, doftande glädjerop.
O, att jag kunde det gömma,
och detta ackord af rosor och hö,
af hafsluft och solljus och blomstersnö
i vinterns sköte tölma.

[16] Du är stilla ro (*Ernest Thiel*)

Du är stilla ro.
Handen din, formad att smeka,
kyla min panna och leka,
dämpar de tankars tårande svall.

Du är stilla ro.
Ögat ditt, kärlekens spegel,
spränger min innersta regel,
tänder i ljus all skuggornas natt.

Du är stilla ro.
Stämman din, harpospels susning,
gåtfull som böljegångs brusning,
lockar och dårar vaggar till ro.

[17] Jag längtar dig (*Ernest Thiel*)

Jag längtar dig.
Jag längtar ditt rike.
Jag längtar mest, då du är när.
Jag längtar alltid till ditt skönhets rike,
jag längtar dit då jag är där.

[18] Skogen sover (*Ernest Thiel*)

Skogen sover.
Strimman på fästet flämtar matt.
Dagen vakar i juninatt.
Tystnat har nyss hennes muntra skratt,
redan hon sover.

Till hennes sida jag stum mig satt.
Kärleken vakar över sin skatt,
kärleken vakar i juninatt.

There is a scent of mignonette from the edge of the grass
And from the deep red fire of the roses
Rise leaping flames of scent.
Deep from the forest's quiet bosom
A scent is pressed, heavy and warm
That floats on the waves of the air.

It rises to heaven, it melts together
Into a single, scented shout of joy.
Oh, that I could hide it,
And empty this harmony of roses and hay,
Of sea air and sunshine and petal-snow,
Empty it in winter's bosom.

You Are Peaceful Calm

You are peaceful calm.
Your hand, shaped for caressing,
Cool my forehead and play,
It quietens the wearing swell of my thoughts.

You are peaceful calm.
Your eye, love's mirror,
Sunders my innermost bolt,
Lights a candle in the shadowy night.

You are peaceful calm.
Your voice, the sighing harp,
Mysterious as the hiss of the waves,
Calls and bewitches, and cradles calm.

I Long For You

I long for you.
I long for your kingdom.
I long for you most when you are close.
I long always for the realm of your beauty,
I long thither when I am there.

The Forest Sleeps

The forest sleeps.
The streak in the sky flickers weakly.
The day keeps watch in the June night.
Her merry laughter has just fallen quiet,
Already she is asleep.

At her side I sat myself silently.
Love watches over her treasure,
Love keeps watch in the June night.

19 I månans skimmer (*E.v. Qvanten*)

Över nejdens skönhet glimmar
mild, högtidlig kvällens stund;
bleknad aftonrodnan simmar
slocknande kring våg och lund.
Re'n de nalkas, nattens timmar,
på det vida valvets rund.

20 Prövningen (*Traditional*)

Jungfrun gick sig åt lunden i rosenskog
hon skulle tvätta tvinne.
Här sjunger en näktergal för vår jungfru.
Hon såg den sol upprinna,
hon såg de riddare glimma.

"Jungfru skön, lova mig din tro
jungfru skön, trolova nu mig!
Rödaste guld, det giver jag dig.
Jag tjänar uti konungens gård i rosenkog.
Den yppersta riddaren skall du få."
Här sjunger en näktergal för vår jungfru.

21 Glädjens blomster (*Svensk folkvisa*)

Glädjens blomster i jordens mull,
ack, visst aldrig gro!
Kärlek själv ju försätlig är
för ditt hjärtas ro.
Men där ovan, för hopp och tro
blomstra de evigt friska.
Hör du ej hur andar
ljunt om dem till hjärtat viska?

22 Värmlandsvisan (*A. Fryxell*)

Ack, Värmland, du sköna, du härliga land,
du krona bland Svea rikets länder.
Ja, om jag komme mitt i det förlovade land,
till Värmland ändå jag återvänder.
Ja, där vill jag leva, ja, där vill jag dö;
om en gång ifrån Värmland jag tager mig en mö,
så vet jag att aldrig jag mig ångrar.

In the Gleam of the Moon

Over the lovely country shines,
Mildly, solemnly, the moment of eve;
Palely the evening glow swims
Fading round wave and copse.
Already the hour of night approaches
On the wide vault of the universe.

The Trial

The maiden went to the glade in the forest of roses
She was to wash thread.
Here a nightingale sings for our maiden.
She saw the sun arise.
She saw a glimmer of knights.

'Fair maiden, promise to be faithful,
Fair maiden, pledge to me your troth!
Finest gold I give to you.
I serve in the king's estate in the forest of roses.
You shall have the finest knight.'
Here a nightingale sings for our maiden.

The Flowers of Joy

The flowers of joy in the earth's soil,
Oh, they never grow.
And love itself is treacherous
To ease of heart.
But there above, for hope and faith
They flower eternally.
Can you not hear how the spirits
Whisper gently of them to the heart?

Värmlandsvisan

Oh Värmland, so fair, so lovely,
The crown of all of Sweden.
And should I come to the promised land
Yet I would return to Värmland.
For it's there I would live and there would die;
And should I take a bride from Värmland
I know that I should not regret it.

[23] Oxbergsmarschen

Lotir ås sint djivir,
jändest tjyri bjön a rividh fjät å lāsman kum,
präst å knikt skatt ska a.
Berit tom e pundjen,
wisält ere Mas e twundjin åjta Syrmanland
min no stjer tjākan dra.
Berit du a knāvun we,
drajint wāndlost dār I bort a fe;
djeti gāt ful musān, skaver du
Swält å frjos kan katut wa,
men te tidđja am i nug fe bra,
warint rāllās, Gussin min wāss nu.

[24] Kulldansen (*Svensk danslek*)

Å vill int' du, så vill fäll ja',
så vill ja' dansa mā kulla.
Kullo, kullo, kullo, kullo, kullo,
hej, dansa mā kulla.
Ja' vill dansa mā min kulla,
ja' vill dansa mā min kulla.
Å vill int' du, så vill fäll ja',
så vill ja' dansa mā kulla.

[25] Trindskallarna (*Gottfrid Kallstenius*)

Trindskallar å vi allihopa,
alla mänskor i hela Europa,
hur om vår lärdom än vi ropa,
hur vår stolthet än gör sig bred.
Somliga arma, andra rika,
å vi likafullt varandra ganska lika:
lätt är det nog att fred predika,
svårare det är att hålla fred.

Trindskallar å vi hela hopen,
gamla gubben såväl som unga glopen.
När vi åt andra gräva gropen,
trilla själva vi däri ned.

Oxberg March (Dialect song from Dalecarlia)

The fields not firmly allotted,
A bear has felled our only cow,
The bailiff and the constable are coming,
Priest and knave want their tax.
Britta, the purse is empty,
Dreadful times, Mats had to go south
With some artefacts, the sledge pulls.
Britta, you have been industrious,
Do not weep shamelessly when I have gone.
The goat can eat moss and you eat bark.
Starve and freeze can be problematic,
But we are too well off to beg,
Do not be at a loss, God bless us.

Swedish Dance

If you don't want to, myself I do,
I want to dance with the maid.
Maiden, maiden, maiden, maid.
Dance with the maid.
I would dance with my maiden,
I would dance with my maiden,
If you don't want to, myself I do,
I want to dance with the maid.

Fatheads

Fatheads we are every one,
Every one in Europe.
However much we boast of learning,
However proud we feel ourselves.
Some of us poor and others rich
Yet we are much the same.
It is easy to preach peace
Harder much to keep it.

Fatheads we are every one,
The old man and the lusty lad.
When we dig pits for others,
We fall into them ourselves.

[26] Vallgossens visa (E.G. Geijer)

På berget jag sitter, runt om mig allt tiger,
i kvällen jag sjunger för mig själv.
Skyhögh furan över mig stiger,
i djupet fragdas den strida älv.
Och högt är berget och tyst är skogen,
enslig är kvällen,
ensam är jag.

[27] Anders, han var en hurtiger dräng (C. Ekeman) Andrew Was a Lively Lad

Anders, han var en hurtiger dräng,
flitiger som en myra,
stor var han som den grovaste karl,
stark var han väl som fyra.
Munter och gla', hurtig han va',
flickorna tyckte, han va' så rar.
Lita på mej! En får han sej,
det kan jag tryggt bedyra.

Anders var blyg och suckade: "Ack,
"den som en flicka hade!"
Så kom han in i flickornas ring,
höjde sin röst och sade:
"Sota små flickor! En vill jag ha;
vilken utav eder får jag ta?"
"Anders, ta mej!" "Anders, ta mej!"
skreko de alla glade.

"Nej", sade Anders, "tåcka behag,
de röra mig så föga".
Då fick han se, var Anna lill' satt
med tårar i sitt öga.
Ack tänkte Anders, glad i sitt sinn',
du, lilla Anna, du ska' bli min.
"Vill du mig ha?"
Hon svarte: "ja!"
Så går det till att fria.

[28] Och jungfrun hon går i ringen (Svensk danslek) And the Maiden Joins the Ring

Och jungfrun hon går i ringen med rödan gullband.
Det binder hon om sin kärastes arm.
Men kära min lilla jungfru, knyt inte så hårdt.
Jag ämnar ej att rymma bort.
Och jungfru hon går och lossar på rödan gullband.
Så hastigt den skälmen åt skogen då sprang.
Då sköto de efter honom med femton gevär.
Och vill ni mig något, så ha ni mig här.

Herdboy's Song

I sit on the mountain, all around there is silence,
I sing to myself in the evening.
The fir trees stretch high above me
And below the rushing river foams.
And high is the mountains and silent the forest,
Lonely the evening,
Alone am I.

Andrew was a lively lad,
Busy as an ant.
He was as large as the strongest man,
He was as strong as four men.
Cheerful and happy and lively was he,
And the girls all thought he was nice.
Trust me in this. One will be his,
I can assure you of that.

Andrew was shy and he sighed:
'If only I had a sweetheart.'
Then he entered the girls' ring,
Opened his mouth and said:
'Dear little girls. Which one of you?
Which one of you shall I choose?'
'Andrew choose me.' 'Andrew choose me.'
They all shrieked for joy.

'No' said Andrew, 'their charms
Fail to move me at all.'
Then he noticed little Anna sitting
With the tears wet in her eyes.
And Andrew was moved with joy at last
And made up his mind to propose.
'Will you be mine?'
She answered: 'thine'.
That's the way of proposals.

And the maiden joins the ring with an orange ribbon.
She ties it on her sweetheart's arm.
My dear little maiden, tie not so tight.
I do not intend to flee.
Then the maiden unties the orange ribbon.
And instantly the villain runs into the woods.
They shot after him with fifteen rifles.
And if you want me I am here.

29 **Uti vår hage** (*Folkvisa från Gotland*)

Uti vår hage där växa blå bär.
Kom hjärtans fröjd!
Vill du mig något så träffas vi där.
Kom liljor och akvileja,
kom rosor och salvia,
kom ljuva krusmynta, kom hjärtans fröjd!

Fagra små blommor där bjuda till dans.
Kom hjärtans fröjd!
Vill du så binder jag åt dig en krans.
Kom liljor...

Uti vår hage finns blommor och bär.
Kom hjärtans fröjd!
Men utav alla du kärast mig är.
kom liljor...

30 **Stemning** (*J.P. Jacobsen*)

Alle de voksende Skygger
har vævet sig sammen til en,
ensom paa Himmelen lyser
en Stjerne saa straalende ren,
Skyerne have saa tunge Drømme,
Blomsternes Øjne i Duggraad svømme
underligt Aftenvinden suser i Linden.

In Our Meadow

In our meadow the blueberries grow.
Come heart's delight.
If you want me our tryst will be there.
Come lilies, come columbine,
Come roses, come salvia
Come lovely catmint, come heart's delight.

Lovely little flowers invite us to dance.
Come heart's delight!
If you like I will make you a wreath.
Come lilies...

In our meadow the blueberries grow.
Come heart's delight!
But you are dearer to me than all others.
Come lilies...

Mood

All the growing shadows have
Woven themselves into one,
Alone in the sky shines
A star so bright and pure.
The skies have such heavy dreams.
Dew flows from flowers' eyes,
And sadly sighs the evening breeze
Sighs, sighs in the lime-tree.

RECORDING DATA

Recorded in February and September 1993 at the University Aula, Uppsala, Sweden

Recording producer and sound engineer: Robert von Bahr

Digital editing: Jeffrey Ginn

Neumann microphones; microphone amplifier by Didrik De Geer, Stockholm; Fostex D-20 DAT recorder

BOOKLET AND GRAPHIC DESIGN

Cover text: © Gunnar Birgegård 1993

Translations: Andrew Barnett (English); Per Skans (German); Arlette Lemieux-Chen   (French)

Front cover: a detail from the sculpture *Orfeus* by Carl Milles. The statue is located in front of the Stockholm Concert Hall.

Carl Milles, Sweden's most famous international sculptor, made a golden copy of Orpheus's lyre which he presented to Hugo Alfv  n in conjunction with Orpheus's 100th anniversary in 1953. The lyre has been OD's emblem since that time.

Photographs:    Hans Gedda (Robert Sund);    Anne Kirchbach (Claes-H  kan Ahn  j  );    Jappe Liljedahl (Folke Alin, OD)

Typesetting, lay-out: Andrew Barnett, Compact Design Ltd, Saltdean, Brighton, England

Colour origination: Studio 90 Ltd, Leeds, England

BIS recordings can be ordered from our distributors worldwide.

If we have no representation in your country, please contact:

BIS Records AB, Stationsv  gen 20, SE-184 50   kersberga, Sweden

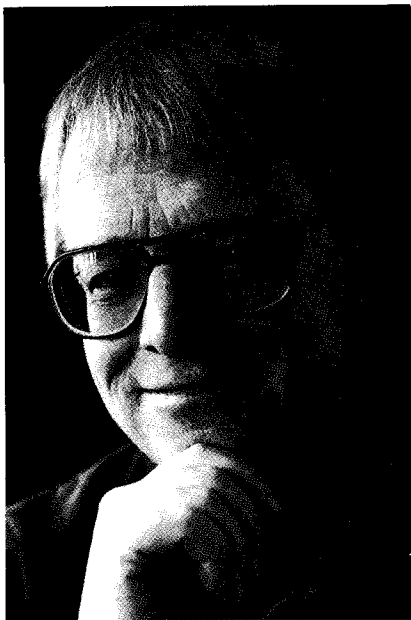
Tel.: +46 8 544 102 30 Fax: +46 8 544 102 40

info@bis.se www.bis.se

BIS-CD-633    &    1993, BIS Records AB,   kersberga.

Hugo Alfvén

Robert Sund